

**Česká školní inspekce
Liberecký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIL-627/22-L

Název	Mateřská škola Treperka a waldorfská Semily, příspěvková organizace
Sídlo	Komenského náměstí 146, 513 01 Semily
E-mail	mspodvartou@o2active.cz
IČ	70 939 322
Identifikátor	600 098 834
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Barbora Petrušková
Zřizovatel	město Semily
Místa inspekční činnosti	Komenského náměstí 146, Špidlenova 483, 513 01 Semily
Termín inspekční činnosti	21.– 23. 6. 2022

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) a odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Mateřská škola Treperka a waldorfská, příspěvková organizace (dále „škola“, „MŠ“) vykonává činnost mateřské školy a školní jídelny – výdejny na dvou pracovištích (Komenského náměstí a Špidlenova). Na původní adrese Pod Vartou 609 bylo vybudováno

nové moderní pracoviště, které v době inspekční činnosti bylo po kolaudaci s předpokládaným termínem zahájení provozu školy od 1. 9. 2022. Ke dni inspekce bylo vzděláváno ve dvou běžných a dvou waldorfských třídách celkem 76 dětí, 41 plní povinnou předškolní docházku, z nichž tři mají odložen začátek o jeden rok. Čtyři děti se speciálními vzdělávacími potřebami jsou integrovány do běžných tříd a jednomu s odlišným mateřským jazykem je poskytována intenzivní jazyková podpora. Čtyři děti jsou vzdělávány doma zákonnými zástupci. Děti dvouleté škola v aktuálním školním roce nevzdělává. Další informace o škole lze najít na webových stránkách.

Hodnocení podmínek vzdělávání

V MŠ došlo od poslední inspekční činnosti ke změně v podobě sloučení dvou běžných tříd mateřské školy se dvěma třídami waldorfskými. Nově vzniklou čtyřtřídní mateřskou školu vede ředitelka školy krátce, přesto svým aktivním vzděláváním a osobním přístupem vnáší do práce odbornost, cíleně podporuje zavádění moderních pedagogických přístupů a metod práce. Účelné delegování kompetencí na zástupkyni pro waldorfské třídy přispívá k participativnímu řízení a podporuje efektivitu chodu školy. Plánovitost procesů je promyšlená, kontrolní a evaluační mechanismy začínají nabývat na účinnosti. Pedagogická rada řeší aktuální problémy a pravidelně projednává vzdělávací výsledky dětí. Do monitoringu a vyhodnocování práce školy jsou cíleně zapojovány všechny učitelky, přijímaná opatření ke zkvalitňování vzdělávání začínají být efektivní.

Vedení školy vhodně nastavilo všem učitelkám zpětnou vazbu o kvalitě jejich práce a účinnou metodickou podporu, včetně vedení k sebehodnocení. Analýzu vzdělávacího procesu a předávání pedagogických zkušeností je přínosné podpořit vzájemnými hospitacemi a sdílením s učitelkami z waldorfských tříd. Pedagogické vedení a cílené vzdělávání pedagogických pracovníků má zpravidla pozitivní dopad na jejich profesionalitu, která se projevila v průběhu vzdělávání, zejména ve volbě efektivních metod a forem práce, v zohledňování potřeb a možností jednotlivých dětí a to především ve waldorfské třídě.

K zajištění předškolního vzdělávání ředitelka nastavila optimální personální podmínky. Z počtu deseti pedagogických pracovníků většina splňuje požadovanou kvalifikaci, případně si ji studiem doplňuje. Z uvedeného počtu jsou dvě asistentky pedagoga, které aktivně a efektivně napomáhají v jednotlivých třídách se začleňováním dětí do běžné výchovně vzdělávací činnosti dle doporučení školských poradenských zařízení. Plány dalšího vzdělávání jsou účelně tvořeny ve spolupráci s pedagogy a stanovují tak nejen priority pro potřeby školy, ale zahrnují i individuální zájmy pedagogů v rámci jejich osobnostního rozvoje. Důraz je kladen na studium ke splnění kvalifikačních předpokladů, na waldorfskou pedagogiku a komunikaci.

V posledních třech letech škola využívá provizorní prostory, které nejsou zcela optimální pro vzdělávání předškolních dětí. Vzhledem k promyšlené organizaci a režimu dne se však učitelkám převážně daří vytvářet možnosti pro aktivní hru, relaxaci i odpočinek v prostorách běžných i waldorfských tříd. Nábytek pro děti není velikostně zcela vyhovující z důvodu jedné standardní velikosti a neodpovídá počtu přijatých dětí. Nedostatečný prostor pro ukládání matrací a lůžkovin pro odpočinek dětí zejména ve waldorfských třídách omezuje jejich provětrávání.

Stravování dětí z běžných tříd probíhá převážně společně ve školní jídelně v přízemí budovy. Waldorfské třídy nemají samostatný prostor pro stravování dětí, to probíhá v prostoru pro obě třídy a je tudíž náročné na organizaci. K dobrým stravovacím návykům přispívá trvalé

zajištění pitného režimu v každé třídě a důsledné dodržování hygienických zásad před jídlem i v průběhu stravování.

Děti z běžných tříd využívají k přirozenému pohybu a sportovním aktivitám svažitou zahradu s menším pískovištěm. I když škola věnuje obecně oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí pozornost, nevyhodnotila některá aktuální rizika možného ohrožení života a zdraví dětí na zahradě. Waldorfské třídy nemají možnost využívat prostory před MŠ s herními prvky patřící základní škole. Tuto situaci vyvažuje empatický postoj učitelek, které využívají procházek mimo centrum města do míst s dostatkem příležitostí pro dětské hry, sportovní aktivity a přirozený pohyb. Během výchovně vzdělávacího procesu je vstup do budov zabezpečen proti vniknutí cizích osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Inspekční hospitace proběhly v obou běžných i waldorfské třídě. Vzhledem k absenci jedné učitelky byly děti při inspekční činnosti na odloučeném pracovišti spojené do jedné třídy. Příjemná atmosféra ovlivňovala ve třídách realizaci činností a vytvářela příznivé psychosociální prostředí pro vzdělávání. Učitelky přistupovaly k dětem vstřícně a respektovaly jejich projevy. Výrazným pozitivem byl zavedený ranní rituál, přivítání dětí, který pozitivně motivoval k dopoledním činnostem a celkově posiloval vzájemnou důvěru a pocit bezpečí dětí. Vzdělávací nabídka byla pestrá a směřovala k naplňování cílů týdenního tématu. Při její přípravě učitelky důsledně respektovaly zkušenosti, potřeby a vývojová specifika dětí. Obsah vzdělávání umožňoval samostatně nalézat řešení, pochopit smysluplnost získaných poznatků a dovedností pro život a rozvíjel přirozené souvislosti, vazby a vztahy.

Výtvarné a pracovní činnosti dávaly dostatečný prostor pro tvořivost a fantazii, neboť umožňovaly přirozený individuální výběr každého dítěte. Nastavená organizace vzdělávání vycházela většinou z tradičního členění na spontánní hry, řízené pohybové činnosti a společnou řízenou činnost. Jednotná svačina méně podporovala uspokojování individuálních potřeb dětí a méně napomáhala celkové plynulosti i provázanosti aktivit v průběhu dopoledne. Při vzdělávání učitelky volily formu individuální, frontální i v malých skupinách. Práce ve dvojicích pro podporu spolupráce se nevyskytovala. Velice efektivně byla využívána metoda prožitkového učení k posílení dětské zvědavosti a potřeby objevovat. Spontánní a řízené činnosti byly vzájemně vyvážené a provázané. Učitelky poskytovaly dětem kvalitní řečový vzor, vzory chování i postoje. Rozvíjely u nich komunikační schopnosti, vedly je k šetrnému zacházení s hračkami. Dbaly na hygienické a zdvořilostní návyky, rozvoj samostatnosti při oblékání a stravování. Povzbuzovaly a chválily, byly empatické, dětem naslouchaly, projevovaly zájem a respekt ke každému z nich. Věnovaly náležitou pozornost rozvíjení jemné motoriky, komunikativních dovedností a rozšiřování slovní zásoby. Průběžné pozitivní hodnocení posilovalo sebevědomí dětí a jejich důvěru ve vlastní schopnosti. Oceňování vlastní práce bylo pozorováno v omezené míře pouze u starších dětí a bez prvků formativního hodnocení.

Zdravý vývoj dětí podporoval dostatečně dlouhý pobyt venku, respektování individuální potřeby spánku a odpočinku, dostatek volného pohybu v interiéru školy i na zahradě.

Inspekční tým měl možnost vidět součinnost, komunikaci a kooperaci všech učitelek, ředitelky školy a asistentky pedagoga při nacvičování závěrečného kulturního programu s pasováním na školáky na zahradě školy. Děti byly aktivní, ochotně hrály na rytmické nástroje, pohybově vyjadřovaly texty písně včetně jejich reprodukce. Vše probíhalo v příjemné a radostné atmosféře.

Z ústního a písemného vyjádření zákonných zástupců vyplynulo, že komunikace mezi MŠ a zákonnými zástupci funguje velmi dobře, informace o dětech škola předává a případné připomínky, které souvisí s nevyhovujícími prostorovými a materiálními podmínkami se škola snaží aktuálně řešit.

Organizace výchovně vzdělávacího procesu na odloučeném pracovišti vycházela z waldorfského pojetí vzdělávání, založeného na opakování stanovených činností v průběhu týdne. Základní členění časově rozdělovalo dopoledne na spontánní činnosti a na ně navazující společnou řízenou činnost. Učitelkám se dařilo během her dětem nabízet i další aktivity související se zvoleným tématem. Vedly je tím k samostatnosti v rozhodování a k odpovědnosti za realizaci zvolených činností. Systematicky podporovaly nezávislost dětí v sebeobsluze a při hledání řešení situací vzniklých ve třídě. Stanovený cíl naplnit děti potřebným pocitem bezpečí a jistoty, vytvořit prostředí, kde se budou cítit přijímány a rodiče je budou s důvěrou předávat pedagogům, se dařilo plnit velmi dobře. Přístupy všech pedagogů k dětem i rodičům byly mimořádně otevřené a empatické. Způsob a obsah vzájemné komunikace svědčil o úzké vazbě mezi rodinou a školou, vysoké míře důvěry a vytvářel příjemné psychosociální prostředí pro vzdělávání dětí. Výrazně k tomu přispívaly také tzv. ranní kruhy, který byly každodenním, pravidelně se opakujícím rituálem. Navozovaly pocit sounáležitosti, vzájemnosti mezi dětmi, posilovaly jejich sebepojetí, komunikační dovednosti, ohleduplnost a citové prožívání. Pravidelné dopolední výlety do přírody efektivně rozvíjely přírodovědnou gramotnost a posilovaly fyzickou zdatnost dětí. Eurytmie vedla děti k soustředění, rozvíjela jejich prostorovou představivost i hudební a pohybové schopnosti. Významným přínosem pro plynulou organizaci vzdělávání a důsledné sledování dovedností dětí byla vzájemná součinnost učitelky a asistentky pedagoga. Vzhledem k tomu, že přítomné děti se speciálními vzdělávacími potřebami nevyžadovaly zvýšenou podporu a spontánně se zapojovaly do všech činností, asistentky pedagoga byly ve třídě partnerem, na kterého se přirozeně obracely všechny děti.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Výsledky vzdělávání a pokroky dosahované jednotlivými dětmi škola průběžně sleduje a zaznamenává. Získané informace v běžných třídách jen zřídka využívá pro plánování individualizované vzdělávací nabídky.

Vzájemné přátelské vztahy mezi všemi účastníky měly příznivý dopad na výsledky vzdělávání. Děti spolu bez zábran komunikovaly, dokázaly vyřídít vzkaz, popisovaly obrázky, reprodukovaly říkanky a písničky, aktivně využívaly rytmické nástroje. Během spontánních her se spolu domlouvaly, pomáhaly si, konstruovaly stavby po jednotlivých krocích podle návodu, využívaly svoje zkušenosti. Dodržovaly pravidla pohybových a společenských her i pravidla soužití. Děly se o hračky, byly samostatné při jejich úklidu a šetrně s nimi zacházely. Tělesnou zdatnost a pohybovou kulturu projevovaly zejména při pravidelných pohybových a zdravotně zaměřených činnostech ve třídě a při pobytu venku. Dokázaly soustředěně poslouchat příběh či pohádku před spaním, starší ji za pomoci doplňujících otázek reprodukovaly. V komunitním kruhu si uměly vzájemně naslouchat. Přiměřeně věku zvládaly osobní hygienu, dobře uplatňovaly základní hygienické a společenské návyky. Děti nejstarší věkové skupiny prokazovaly potřebné dovednosti související s vytvářením všech klíčových kompetencí. Vykazovaly dobré výsledky v oblasti čtenářské, matematické, přírodovědné i sociální gramotnosti. Jejich úroveň směřovala k průběžnému bezproblémovému přechodu do základního vzdělávání.

Výsledky vzdělávání ovlivňovala také velmi dobrá spolupráce se zákonnými zástupci zejména ve waldorfské třídě formou nejrůznějších společných setkávání. Zákonní zástupci

jsou o vzdělávání dětí dostatečně informováni prostřednictvím nástěnek, webových stránek, na schůzkách a z materiálů zpřístupněných v prostorách školy. Mají možnost vstupovat s dětmi do tříd a konzultovat jejich aktuální potřeby. Při zajišťování individuálních vzdělávacích potřeb dětí škola účinně spolupracuje s odborníky ze školských poradenských pracovišť. Spolupráce s blízkou základní školou napomáhá k obohacení vzdělávací nabídky a formou vzájemných návštěv a společných akcí účinně přispívá zejména ke zvyšování připravenosti dětí pro vstup do prvního ročníku základní školy. Škola také dlouhodobě spolupracuje se středními pedagogickými školami při poskytování praxe studentkám daného oboru, které probíhají na velmi dobré odborné úrovni ve waldorfské třídě.

Závěry

Vývoj školy

- V MŠ došlo od poslední inspekční činnosti ke změně v podobě sloučení dvou běžných tříd mateřské školy se dvěma třídami waldorfskými v provizorních podmínkách, které nejsou z prostorového a materiálního hlediska optimální a zcela vyhovující
- Změna ve vedení mateřské školy

Silné stránky

- Podnětné, vstřícné a respektující sociální prostředí a účinná podpora pozitivních vztahů mezi dětmi spoluvytváří klima podporující učení
- Motivační vzdělávací nabídka výrazně podněcuje zájem dětí o vzdělávání
- Velmi dobrá spolupráce se zákonnými zástupci dětí
- Podnětná vzdělávací nabídka respektující principy waldorfské pedagogiky
- Účelná kooperace učitelek s asistentkami pedagoga a sdílení filozofie školy

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Nízká provázanost informací z pedagogické diagnostiky do vzdělávací nabídky podle potřeb jednotlivých dětí v běžných třídách
- Poskytování zpětné vazby probíhá bez využití prvků formativního hodnocení, které by dětem poskytovalo informace o jejich konkrétním pokroku. Minimálně je zatím podporováno sebehodnocení dětí v běžných třídách

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Cíleně děti podporovat v oceňování vlastní práce a v sebehodnocení
- Učitelky směřovat k poskytování formativního hodnocení tak, aby byly dětem schopné dávat konkrétní zpětnou vazbu k jejich práci

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina ze dne 16. 9. 2020, účinná od 1. 1. 2021
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo – ředitelky příspěvkové organizace Mateřská škola Treperka a waldorfská Semily, příspěvková organizace od 1. 1. 2021
3. Školní matrika – vzorek
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání aktualizovaný k 1. 1. 2021
5. Školní vzdělávací program pro waldorfské třídy platný od 1. 1. 2021
6. Třídní vzdělávací program – vzorek
7. Třídní knihy – 2ks waldorfské třídy
8. Třídní knihy – 2ks běžné třídy
9. Školní řád platný od 1. 9. 2021
10. Seznámení zákonných zástupců se školním řádem dne 15. 9. 2021
11. Seznámení zaměstnanců se školním řádem dne 26. 8. 2021
12. Vnitřní řád školní jídelny
13. Pracovní doba pedagogických pracovníků – přímá výchovná práce 2021/2022
14. Záznamy z pedagogických rad 2021/2022
15. Kontrolní a hospitační činnost ŘŠ 2021/2022
16. Výroční zpráva (za poslední školní rok)
17. Personální dokumentace pedagogických pracovníků - vzorek
18. Diagnostický záznam dítěte – vzorek
19. Souhrnná dokumentace k hodnocení finančních podmínek
20. Souhrnná dokumentace k hodnocení bezpečnosti a ochrany zdraví dětí
21. Roční plán pro školní rok 2021/2022
22. Plán DVPP pro rok 2021/2022
23. Doporučení školského poradenského zařízení – vzorek
24. Přehled docházky aktuální školní rok
25. Pozorování dětí 2021/2022 – waldorfské třídy

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Liberecký inspektorát, Masarykova 801/28, 460 01 Liberec, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.l@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční

zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Bc. Naděžda Červová, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Naděžda Červová, v. r.

Ing. Andrea Trejtnarová, kontrolní
pracovnice

Andrea Trejtnarová, v. r.

Mgr. Adéla Havlová, přizvaná osoba,
odborník na waldorfskou pedagogiku

Adéle Havlová, v. r.

V Liberci 11. 7. 2022

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Barbora Petrušková,
ředitelka školy

Barbora Petrušková, v. r.

V Liberci 19. 7. 2022